

[Steen Folke.]

det her er, vil kunne bruges af arbejdsgiverne til at presse folk over på det her, altså at man imod folks eget ønske — hvis arbejdsgiveren har brug for det — kan presse dem til at gå over på sådan en ordning. Der er nogle muligheder af den art.

Der er også nogle problemer efter min mening med at opretholde solidariteten mellem dem, der er heltidsansatte, heltidsarbejdende, og dem, der er på en eller anden form for deltid. Måske skulle man også lytte lidt efter den begejstring, som hr. Bertel Haarder omfattede netop denne del af forslaget med. Det kan måske være med til at gøre os andre lidt betænkelige.

Men som sagt, som helhed ser vi meget positivt på forslaget. Vi mener imidlertid nok, forslaget kan kritiseres, for så vidt som det kun afhjælper problemerne for en mindre del af de personer, som rammes af forholdene på arbejdsmarkedet, ikke blot arbejdsløsheden, men også de øgede krav om tempo, ændrede kvalifikationer osv. Der henvises i forslaget til forskelligt baggrundsmateriale, som betoner nødvendigheden af ændringer i pensionslovgivningen. Jeg mener, en grundlig orientering i det eksisterende materiale vil føre til et krav om langt mere radikale ændringer i lovgivningen på området. Man må generelt kritisere, at der ikke er mulighed for den sociale indikation i det hele taget på pensionernes område for samtlige personer, der rent faktisk er erhvervsudygtige. Der kan henvises til flere undersøgelser inden for pensionsområdet, hvis resultater tyder på, at mange af de førtids- og invalidepensioner, der i dag tilkendes på basis af lægelige diagnoser, i virkeligheden har deres baggrund i sociale og arbejdsmæssige forhold, og hvor det er en belastning både menneskeligt — og det er det vigtigste — men også administrativt, at der absolut skal gives en lægelig adgangsbillet.

Hertil kommer problemet omkring det stigende antal afslag på invalidepensionsansøgninger, hvor det lægelige grundlag hævdes ikke at være tilstrækkeligt for en pensionstilkendelse, men hvor det rent faktisk har vist sig umuligt for ansøgerne at sælge deres arbejdskraft og imødekomme de krav, der stilles til arbejdskraftens ydeevne. Bl. a. norske undersøgelser viser, at størsteparten af de personer, som får afslag på en pensi-

onsansøgning, aldrig kommer ud på arbejdsmarkedet igen, men havner før eller senere som pensionister alligevel, omsider kvalificeret af en psykisk invaliderende ventetid.

Det ville være rimeligt omsider at tage konsekvensen af disse mange erfaringer vedrørende den sociale og arbejdsmæssigt betingede erhvervsudygtighed og således udvide det foreliggende forslag til at omfatte en ydelse inden for den foreslåede økonomiske ramme til samtlige erhvervsudygtige inden for den erhvervsudygtige alder uden at skele til den i øvrigt ofte mangelfulde lægelige vurdering af sagen.

Vi mener med andre ord, der er behov for en endnu mere gennemgribende pensionsreform.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kristine Helberg) (SF):

Jeg vil alt i alt takke ordførerne for de mange venlige bemærkninger, der er faldet omkring vores forslag. Det er klart, at forslaget er et beslutningsforslag. Det vil sige, som fru Hanne Reintoft meget rigtigt udtrykte det, det har været vores hensigt med forslaget at stille nogle problemer frem, tage dem op til debat og tage nogle principielle standpunkter op til diskussion her i tinget og forhåbentlig også ude i befolkningen.

Det er ikke noget, som vi er fremkommet med her og nu i anledning af arbejdsløshedssituationen, selv om den nuværende situation måske gør forslaget særlig aktuelt og, forekommer det os, gør det særlig nødvendigt at gennemføre noget i den retning. Vi har arbejdet med disse tanker i årevis. De, der har siddet i folketinget længe nok, vil måske erindre den såkaldte kulegravningsbølge, der — som et af sine væsentligste punkter set fra SF's deltageres side — pegede på nødvendigheden af at opløse pensionsordningerne, opløse det stive pensionssystem, hvorefter folk simpelt hen mekanisk kasseres i en eller anden bestemt alder. Det, der var vores idé med det, var at opløse det både til den ene side og til den anden side, at gøre denne overgang væsentlig mere fleksibel. Men i den situation, vi er i i øjeblikket, mener vi blot, at den situation er inde, hvor en sådan opløsning i hvert tilfælde nedad på aldersstigen kan gennemføres.

Jeg vil takke ministeren for tilsagnet om